

Din insats gör skillnad!

*Så återvinner
du matavfall*

Gällivare
kommun

Din insats gör skillnad, snart startar återvinning av matavfall

Utkörning av bruna kärl för matavfall inleds i Gällivare kommun under 2022, från 2023 är det ett lagkrav för obligatorisk insamling av matavfall. För dig med godkänd ansökan om kompostering eller avfallskvarn kan insamlingsintervallen för restavfall minskas till var åttonde vecka och du behöver då inte få ett matavfallskärl levererat till dig. Utkörningen sker områdesvis och kommer att pågå i flera månader.

Tillsammans med kärlet får du ett startpaket med information, en matavfallskorg att montera i diskbänksskåpet och en årsförbrukning biologiskt nedbrytbara matavfallspåsar. Använd hållaren som du får av oss, den är anpassad för de påsar som ingår i ditt renhållningsabonnemang.

Du ska inte börja använda ditt kärl direkt när du får det levererat. Vi kommer att informera alla kunder via annonser, sociala medier och på vår webb när det är dags att starta. Planerad start är januari 2023.

När matavfallsinsamlingen startar kommer kärlet att tömmas enligt nedan

Restavfall (gröna kärlet) töms var fjärde vecka året runt. Matavfall (bruna kärlet) töms varannan vecka, förutom under vintern mellan vecka 42-19 då töms matavfallet var fjärde vecka.

När matavfallsinsamlingen startar kommer inte ditt gröna kärlet att tömmas lika ofta så ett tips är att redan nu sortera ut förpackningar, tidningar, glas och burkar för att skapa resurser av dina sopor.

Genom att samla in ditt matavfall bidrar du till ökad miljönytta. För att det skall fungera är det viktigt att matavfallet inte är blandat med förpackningar, hushållsavfall eller annat restavfall.

*Det är lätt att göra rätt!
Låt mig visa!*

Så sorterar du matavfall

Tips och råd

Börja med att skruva fast påshållaren på insidan av skåpsdörren eller placera den på annan lämplig plats. Det är viktigt att använda påshållaren för att luft ska kunna cirkulera runt påsen. Hållaren kan maskindiskas.

Påshållaren och det ventilerade kärlet gör att avfallet avfuktas, vilket minskar risken för att avfallet börjar ruttna och lukta illa. Att luft kan cirkulera runt påsen gör också att den håller mycket bra.

För att matavfallet skall bli torrare och papperspåsen mer hållbar kan du utan problem även blanda i tidningspapper, hushållspapper, vita/oblekta servetter eller rivna äggkartonger

Slut påsar

I ditt renhållningsabonnemang ingår en årsförbrukning av matavfallspåsar. Gällivare kommun kommer varje år att distribuera ut till hushållen en årsförbrukning. Fler påsar finns även att hämta på Kavaheden ÄVC, Kommunhusets entré, Folkets Hus bioentré och Alltinget.

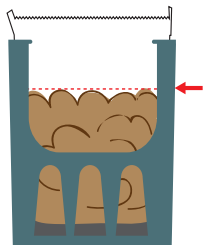
1. Platta ut

Vik ut påsen och platta till den i botten. Placera den i påshållaren.

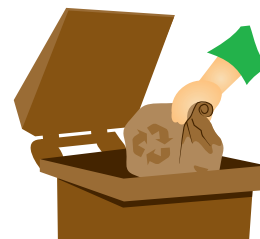

2. Skrapa ner

Lägg matavfallet i påsen. Låt blöta matrester och skal rinna av i vasken innan du lägger det i påsen. Använd slaskskrapan.

Fyll påsen max upp till den streckade linjen på insidan av påsen.

3. Vik ihop

Vik ihop påsen och ställ ner den i det bruna kärlet så minskar risken för att påsen läcker eller går sönder.

Klart!

Det bruna kärlet töms normalt enligt samma schema som det gröna kärlet med hjälp av så kallade tvåfacksbilar.

Placera kärnen med handtag och hjul vända in mot fastigheten och ett avstånd om minst 40 cm mellan kärnen. Du väljer själv om du vill tömma båda kärnen eller bara något av dem vid varje tillfälle.

Tänk på att det är fastighetsägarens ansvar att ta loss eventuellt fastfrusna sopor.

TIPS OCH RÅD

Använd påshållaren som du fått. Den ventilerar påsen och gör att avfallet avfuktas.

- Använd de papperspåsar som tillhandahålls. Matavfallet får inte läggas i en vanlig plastpåse då det stör röttningsprocessen i biogasanläggningen.
- Använd inte papperspåsen i slutna behållare eller helt plant underlag.
- Låt matavfallet rinna av i vasken innan du lägger det i påsen. Använd slaskskrapan.
- Lägg gärna lite använt hushållspapper eller vita/oblekta servetter i papperspåsen. Det suger upp vätska och hjälper till att hålla påsen torr.
- Är avfallet mycket blött kan du använda dubbla papperspåsar eller lägga en tidningssida i botten på påsen.
- Fyll aldrig påsen ända upp utan lämna lite plats så att du kan vika ihop och försluta påsen ordentligt.
- Släng påsen i kärlet om du reser bort mer än två dagar.

Sortera rätt

Här nedan följer exempel på vad du kan kasta i din matavfallspåse och vad som inte är biologiskt nedbrytbart och som ska hanteras på annat sätt. Grundregeln är att det matavfall som är nedbrytbart i huvudsak är sådant som vi själva kan tugga och svälja.

RÄTT

- Matrester (tillagade eller råa)
- Bröd, kex, kakor och bullar
- Grönsaker, rotfrukter och frukt
- Kaffesump och kaffefilter
- Tesump och tepåsar
- Ris, mjöl och pasta
- Ägg
- Skal från skaldjur
- Mindre ben från kött, fisk och fågel
- Popcorn, godis och choklad
- Blommor och blad (inte jord)

FEL

- Äggskal
- Tobak – fimpar och snus
- Tuggummi
- Mjuk plast/plastfolie
- Jord, lera, sand och grus
- Kattsand
- Blöjor
- Bindor och tamponger
- Textilier
- Dammsugarpåsar
- Grillkol och aska

Matavfallets väg till naturen

Hur bor du?

Oavsett hur du bor ska du sortera ditt matavfall och dina sopor. Bor du i villa, radhus och fritidshus får du kärl och startpaket för matavfallssortering direkt levererat hem till dig. Du som bor i flerbostadshus får detta av din hyresvärd.

VILLA

Matavfallet samlas in separat i ett brunt kärl som töms var fjärde vecka vintertid och varannan vecka under sommaren. Kärlen för matavfall och restavfall töms på samma veckodag. Då ska båda kärlen stå vid tomtgränsen vända med öppningen mot vägen senast klockan 06:00 på hämtningsdagen.

FRITIDSHUS

Matavfallet samlas in separat i ett brunt kärl. I vissa områden står kärlet i anslutning till fastigheten och i andra områden finns flera kärl samlade på en uppsamlingsplats. Tömning sker under fritidshusperioden, vecka 22-39.

FLERBOSTADSHUS

Matavfallet samlas in separat i bruna kärl. Det är din hyresvärd som ser till att det finns avsedda kärl för matavfall i soprummet eller vid käriluppsamlingsplatsen. Mer information får du av din hyresvärd.

Bra tips

Mat som är förpackat, till exempel bröd i plastpåse, inplastad sallad eller kött i tråg ska tömmas ur förpackningen.

Skölj av illaluktande avfall som räkskal och fisk i kallt vatten och linda sedan in det i papper innan du slänger det i matavfallspåsen.

Fyll aldrig påsen helt, se till att ha utrymme för att kunna knyta ihop utan spill.

Så här sorterar du ditt avfall

Det mesta vi använder hemma blir någon gång till avfall. Redan i ditt kök kan du sortera ut förpackningar, tidningar, glas och burkar för att skapa resurser av dina sopor. Allt sorterat avfall sparar energi, natur, resurser och pengar när det återvinns.

Långsiktigt, smart och hållbart.

På Alltinget kan du lämna in möbler och husgeråd och samtidigt göra egna fynd. Du kan också lämna in saker till Alltingets inlämningscontainer som finns på Kavahedens ÅVC.

Du kan få förpackningar av papper, plast och metall hämtade hemma vid dörren gratis via tjänsten TMR Pick-Up service. För att anmäla ditt intresse till tjänsten gå in på www.tmr.se eller ring 08-684 47 765.

BATTERIER

Småbatterier ska lämnas i batteriholkarna som finns i många butiker, i ett EL:IN-skåp eller på återvinningscentralen. Bilbatterier kan du lämna till återförsäljare eller återvinningscentral. Apparater, leksaker etc. med inbyggda batterier sorterar som elavfall och lämnas till återvinningscentralen.

DEPONI

Det som blir kvar när du avfallssorterat och varken kan återvinnas eller förbrännas kallas för deponirest och placeras på deponi. Det kan vara keramik, porslin, spegel- och fönsterglas, gips, glasfiber, betong, jord och sten etc.

EL-AVFALL

El-avfall ska lämnas till återvinningscentralen. Det kan vara all form av elektronik som har sladd eller batteri, exempelvis hushållsapparater, datorer, mobiltelefoner, TV och dammsugare. Mindre elavfall kan även lämnas i ett EL:IN-skåp.

FARLIGT AVFALL

Allt farligt avfall ska lämnas till närmaste återvinningscentral. Batterier, lampor, målarfärgrester, nagellacker, kemikalier, oljor, tonerkassetter och elektronik är exempel på farligt avfall.

FETT OCH OLJA

Små mängder fett och matolja kan delas upp i mindre förpackningar och slängas i hushållsavfallet. Större mängder fett lämnas på återvinningscentralen.

FÖRPACKNINGAR

Förpackningar lämnar du på återvinningsstationerna. Se mer detaljer på nästa sida.

GROVAVFALL

Grovavfall, eller grovsopor, är sånt som kan uppstå vid flytt, förrådsrensning, renovering eller när du röjer upp på gården. Exempel på grovavfall kan vara möbler, cyklar, pulkor, leksaker, skrymmande husgeråd och byggavfall. Grovavfall lämnas till återvinningscentralen.

LATRIN

Latrin ska lämnas på någon av våra återvinningscentraler och får aldrig slängas i hushållsavfallet. För att vi ska kunna ta emot latrin krävs att ni använder ett godkänt, tättslutande latrinkärl.

LJUSKÄLLOR

Alla slags glödlampor, lågenergilampor, lysrör, LED-lampor och andra ljuskällor ska lämnas i glödlampsholkarna, i ett EL:IN-skåp eller till återvinningscentralen.

MEDICINRESTER

Medicinrester som kanyler, inhalatorer, tuber, kapslar och piller ska lämnas till ditt närmaste Apotek.

TRÄDGÅRDSAVFALL

Trädgårdsavfall som löv, gräs, buskar, grenar och stubbar ska lämnas till återvinningscentralen.

Återvinningsstation

På återvinningsstationen lämnar du förpackningar av glas, metall, papper, plast samt tidningar.

PLASTFÖRPACKNINGAR

- Flaskor och burkar
- Små dunkar och hinkar
- Plastbärkassar
- Plastpåsar
- Plasttuber
- Refillpaket
- Frigolit
- Plastfolie och plastfilm
- Innerpåsar i till exempel müslipaket

METALLFÖRPACKNINGAR

- Konservburkar
- Lock
- Tuber
- Aluminiumfolie
- Kapsyler
- Tomma sprejburkar
- Tomma färgburkar
- Folieformar

FÄRGAT GLAS

- Flaskor
- Burkar

OFÄRGAT GLAS

- Flaskor
- Burkar

PAPPERSFÖRPACKNINGAR

- Pasta- och flingpaket
- Mjölk- och juiceförpackningar
- Sockerpåsar
- Pappersbärkassar
- Wellpappplådor

TIDNINGAR

- Tidningar
- Data- och skrivpapper
- Broschyrer
- Magasin
- Reklamtryck

Återvinningscentral

På återvinningscentralen lämnar du sådant som inte hör hemma i soppåsen eller på återvinningsstationen.

Till exempel farligt avfall, elektronik, grovavfall, möbler, leksaker, trädgårdsavfall med mera.

ELEKTRONIK

- Datorer
- TV
- Hushållsapparater
- Leksaker (elektroniska eller med inbyggt batteri)
- Mobiltelefoner
- Dammsugare
- Julgransbelysning
- Hörlurar
- Hårtork
- Brödrost

FARLIGT AVFALL

- Nagellack
- Lösningsmedel
- Rengöringsmedel
- Bekämpningsmedel
- Kemikalier
- Kvicksilvertermometrar
- Färg
- Lack
- Lim
- Olja
- Gastuber
- Sprejburkar

TRÄDGÅRDSAVFALL

- Blommor och vissna plantor
- Blomjord och kattsand i större mängder
- Klipp från träd och buskar
- Grenar
- Löv
- Gräs
- Mossa
- Barr
- Bark

ÖVRIGT AVFALL & GROVAVFALL

- Porslin
- Säkringar
- Dricksglas
- Skurhink
- Möbler
- Kläder
- Textilier
- Grill
- Leksaker
- Cyklar
- Byggmaterial
- Kastruller
- Stekpannor
- Fönster
- Gips
- Tegel
- Vitvaror
- Isolering

Genom att sortera ditt avfall och återvinna bidrar du på ett väldigt enkelt sätt till att göra både Gällivare kommun och världen mer hållbar.

På vår webbsida hittar du information om matavfall, övrigt avfall och sortering. Där kan du också se vilket distrikt du tillhör, vilka hämtningsdagar som gäller för dig, öppettider på återvinningscentralerna, driftinformation och mycket mer.

www.gallivare.se/avfall

**Gällivare
kommun**